

Cuprins

Abrevieri.....	5
----------------	---

TITLUL I ASPECTE GENERALE

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCATIVE	7
<i>Secțiunea 1. Dreptul penal – ramură de drept (pozitiv)</i>	7
§1. Definiția, obiectul și sarcinile dreptului penal	7
1.1. Preliminarii	7
1.2. Definiția dreptului penal pozitiv (ca ramură de drept)	8
1.3. Obiectul dreptului penal	10
1.4. Sarcinile (funcțiile) dreptului penal	10
§2. Scopul și caracterele dreptului penal	11
2.1. Scopul dreptului penal	12
2.2. Caracterele dreptului penal.....	12
§3. Necesitatea, structura și legătura dreptului penal cu alte ramuri de drept	14
3.1. Necesitatea dreptului penal.....	14
3.2. Structura dreptului penal	15
3.3. Legăturile dreptului penal cu alte ramuri de drept.....	17
§4. Scurtă evoluție a dreptului penal român	23
4.1. Considerații preliminare	23
<i>Secțiunea a 2-a. Știința dreptului penal</i>	24
§1. Definiția, obiectul și sarcinile științei dreptului penal	24
1.1. Definiția științei dreptului penal	24
1.2. Obiectul dreptului penal	25
1.3. Sarcinile științei dreptului penal	25
§2. Delimitarea științei dreptului penal de alte științe	25
§3. Politica penală.....	27
§4. Relațiile științei dreptului penal cu celelalte științe penale (criminale)	27
<i>Secțiunea a 3-a. Evoluția științei dreptului penal</i>	28
§1. Aspecte introductive	28
§2. Școala clasică.....	29
§3. Școala pozitivistă	31
§4. Alte curente și școli de drept penal	32
§5. Asociația Internațională de Drept Penal (AIDP) și Asociația Română de Științe Penale (ARȘR)	33
<i>Secțiunea a 4-a. Raportul juridic penal</i>	34
§1. Noțiunea raportului juridic penal	34
§2. Elementele raportului juridic penal.....	35
2.1. Elementele raportului juridic penal de conformare	35
2.2. Elementele raportului juridic penal de conflict	36
§3. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal.....	36

3.1. Nașterea raportului juridic penal	36
3.2. Modificarea raportului juridic penal	37
3.3. Stingerea raportului juridic penal	37
§4. Raportul juridic penal și răspunderea penală	38
§5. Raportul penal de conflict și raportul procesual penal	38
<i>Secțiunea a 5-a. Faptele penale</i>	39
§1. Noțiunea faptului juridic penal	39
§2. Faptele juridice constitutive de raporturi juridice penale.....	39
§3. Faptele juridice modificatoare de raporturi juridice penale	39
§4. Faptele juridice penale extinctive de raporturi juridice penale	39
CAPITOLUL II. PRINCIPIILE DREPTULUI PENAL	40
<i>Secțiunea 1. Noțiunea și cadrul principiilor dreptului penal</i>	40
§1. Noțiune.....	40
§2. Cadrul principiilor dreptului penal.....	41
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza principiilor fundamentale ale dreptului penal</i>	43
§1. Principiul legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal.....	43
1.1. Precizări prealabile	43
1.2. Noțiune	44
1.3. Legalitatea incriminării.....	46
1.4. Legalitatea sancțiunilor de drept penal	47
1.5. Standardele (condițiile) principiului legalității incriminării și sancțiunilor de drept penal.....	48
§2. Principiul umanismului dreptului penal	55
§3. Principiul prevenirii și combaterii prompte a infracțiunilor.....	59
§4. Principiul proporționalității protecției penale a valorilor sociale.....	60

TITLUL II

LEGEA PENALĂ ȘI LIMITELE APLICĂRII ACESTEIA

CAPITOLUL I. IZVOARELE DREPTULUI PENAL	64
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive privind izvoarele dreptului penal</i>	64
§1. Considerații generale privind izvoarele dreptului penal	64
§2. Rolul jurisprudenței în cadrul izvoarelor dreptului penal	65
2.1. Introducere.....	65
2.2. Este jurisprudența izvor de drept în sistemul de drept român?.....	66
2.3. Prezentarea situațiilor în care hotărârea judecătorească este izvor de drept.....	67
2.4. Poziția jurisprudenței în raport cu principiul separației puterilor în stat	73
§3. Rolul cutumei în cadrul izvoarelor dreptului penal.....	75
<i>Secțiunea a 2-a. Legea penală și normele juridice penale</i>	76
§1. Noțiunea de lege penală	76
§2. Categoriile de legi penale.....	77
2.1. Felurile legii penale în funcție de obiectul acesteia.....	77
2.2. Clasificarea legilor penale după alte criterii	80

§3. Normele juridice penale.....	82
3.1. Noțiune	82
3.2. Categoriile de norme penale.....	83
<i>Secțiunea a 3-a. Interpretarea legii penale.....</i>	<i>86</i>
§1. Necesitatea interpretării legii penale.....	86
§2. Formele interpretării legii penale.....	87
§3. Metodele interpretării legii penale	88
3.1. Metoda interpretării literale sau gramaticale	88
3.2. Metoda interpretării raționale sau logice	88
3.3. Metoda interpretării sistematice	89
3.4. Metoda interpretării istorico-teleologice	89
3.5. Metoda interpretării prin analogie	90
§4. Rezultatul interpretării legii penale.....	90
 CAPITOLUL II. APLICAREA LEGII PENALE	 91
<i>Secțiunea 1. Noțiunea aplicării legii penale și elementele în raport de care se aplică.....</i>	<i>91</i>
§1. Noțiunea aplicării legii penale	91
§2. Elementele în raport de care se aplică legea penală.....	91
<i>Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în timp</i>	<i>93</i>
§1. Preliminarii	93
§2. Principiul activității legii penale	94
2.1. Noțiune	94
2.2. Intrarea în vigoare a legii penale	94
2.3. Etapele existenței legii penale	96
2.4. Ieșirea din acțiune a legii penale.....	96
2.5. Concursul de legi penale (concurusul de calificări, concursul de norme penale, concursul de texte penale).....	99
2.6. Excepții de la principiul activității legii penale	100
§3. Extraactivitatea legii penale și aplicarea legii penale mai favorabile	102
§4. Examinarea cazurilor de aplicare a legii penale mai favorabile (extraactivitate).....	104
4.1. Retroactivitatea legii penale dezincrimatoare.....	104
4.2. Retroactivitatea legii penale interpretative mai favorabile.....	109
4.3. Retroactivitatea legii penale mai favorabile stricto sensu	109
4.3.1. Aplicarea legii penale mai favorabile înainte de soluționarea definitivă a cauzei	109
4.3.2. Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei	114
4.3.3. Hotărâri (decizii) prealabile privind dezlegarea unor chestiuni de drept în materia aplicării legii penale mai favorabile.....	116
§5. Aplicarea legii penale temporare	120
5.1. Concept.....	120
5.2. Aplicarea legii penale în situații speciale	122

<i>Secțiunea a 3-a. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	124
§1. Particularitățile aplicării legii penale în spațiu.....	124
§2. Aplicarea legii penale faptelor săvârșite pe teritoriul țării.....	125
2.1. Principiul teritorialității legii penale.....	125
2.2. Excepții de la principiul teritorialității legii penale.....	126
§3. Aplicarea legii penale infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării.....	135
3.1. Personalitatea legii penale române.....	135
3.2. Realitatea legii penale.....	136
3.3. Universalitatea legii penale române.....	137
§4. Cooperarea judiciară internațională în materie penală.....	138
4.1. Preliminarii.....	138
4.2. Principalele tratate din domeniul cooperării internaționale în materie penală la care România este parte.....	139
4.3. Extradarea și predarea.....	142
4.4. Extradarea voluntară și extradarea simplificată.....	148
4.5. Extradarea în relația cu statele membre ale Uniunii Europene și extradarea aparentă.....	148
4.6. Transferul condamnaților.....	149
4.7. Tranzitul.....	150
4.8. Predarea în baza unui mandat european de arestare.....	150

TITLUL III INFRAȚIUNEA

CAPITOLUL I. NATURA JURIDICĂ ȘI DEFINIȚIA INFRAȚIUNII.....	151
<i>Secțiunea 1. Natura juridică a infracțiunii</i>	151
§1. Infracțiunea – specie de faptă juridică.....	151
§2. Infracțiunea – fenomen complex.....	152
§3. Infracțiunea – instituție fundamentală a dreptului penal.....	154
§4. Clasificarea infracțiunilor.....	154
§5. Este posibilă eradicarea fenomenului infracțional?.....	157
<i>Secțiunea a 2-a. Definiția infracțiunii</i>	159
§1. Accepțiunile noțiunii de infracțiune.....	159
1.1. Accepțiunile juridice ale noțiunii de infracțiune.....	159
1.2. Alte sensuri ale termenului infracțiune.....	160
§2. Necesitatea unei definiții legale a infracțiunii.....	161
CAPITOLUL II. CONȚINUTUL INFRAȚIUNII.....	162
<i>Secțiunea 1. Structura infracțiunii</i>	162
§1. Noțiunea de structură a infracțiunii.....	162
§2. Noțiunea de element al infracțiunii.....	163
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza trăsăturilor esențiale ale infracțiunii</i>	166
Subsecțiunea 1. Tipicitatea obiectivă – prevederea faptei în legea penală (elementul legal).....	166
§1. Aspecte introductive.....	166

§2. Obiectul infracțiunii	168
2.1. Noțiunea obiectului infracțiunii	168
2.2. Formele obiectului infracțiunii	170
§3. Subiecții infracțiunii	173
3.1. Noțiunea de subiect al infracțiunii.....	173
3.2. Subiectul activ (infractorul) persoană fizică.....	174
3.3. Subiectul activ persoană juridică.....	177
3.4. Subiectul pasiv al infracțiunii	188
§4. Locul și timpul comiterii infracțiunii	191
4.1. Locul săvârșirii infracțiunii	191
4.2. Timpul săvârșirii infracțiunii	192
§5. Situația premisă.....	192
§6. Latura obiectivă a infracțiunii	193
6.1. Preliminarii.....	193
6.2. Elementul material – acțiunea sau inacțiunea interzisă	193
6.3. Urmarea imediată (rezultatul socialmente periculos).....	195
6.4. Legătura de cauzalitate	196
6.4.1. Preliminarii și noțiune	196
6.4.2. Principalele teorii referitoare la raportul de cauzalitate	197
6.4.3. Scopul legii – criteriul de bază în stabilirea cauzalității	200
§7. Condiții privind locul, timpul, obiectul, subiecții și situația premisă	201
Subsecțiunea a 2-a. Tipicitatea subiectivă (vinovăția făptuitorului, aspectul subiectiv, elementul moral, elementul subiectiv).....	201
§1. Preliminarii	201
§2. Factorii vinovăției	204
2.1. Precizări prealabile	204
2.2. Conștiința sau factorul intelectual	205
2.3. Voința sau factorul volitiv	205
§3. Definiția și conținutul vinovăției	206
3.1. Definiția vinovăției.....	206
3.2. Mobilul și scopul infracțiunii	207
§4. Formele și modalitățile vinovăției	209
4.1. Precizări introductive.....	209
4.2. Intenția (dolus sau animus delinquendi).....	210
4.3. Culpă	213
4.4. Intenția depășită (praeterintenția).....	216
4.5. Vinovăția – element al conținutului infracțiunii.....	217
Subsecțiunea a 3-a. Antijuridicitatea – caracterul nejustificat al faptei prevăzute de legea penală	217
§1. Ce sunt cauzele justificative și cauzele de neimputabilitate?.....	217
§2. Relevanța delimitării în cauze justificative și cauze de neimputabilitate	219
§3. Cauzele justificative.....	220
3.1. Concept.....	220
3.2. Efectele cauzelor justificative.....	221
§4. Analiza cauzelor justificative.....	221

4.1. Legitima apărare	221
4.1.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	221
4.1.2. Condițiile legitimei apărări.....	222
4.1.3. Condițiile apărării.....	233
4.1.4. Prezumția de legitimă apărare	238
4.1.5. Efectele și proba legitimei apărări.....	238
4.2. Starea de necesitate.....	240
4.2.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	240
4.2.2. Condițiile stării de necesitate	242
4.3. Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații	249
4.3.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	249
4.3.2. Condiții.....	252
4.3.3. Efectele exercitării unui drept sau îndeplinirii unei obligații	254
4.4. Consimțământul persoanei vătămate	254
4.4.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	254
4.4.2. Condițiile consimțământului persoanei vătămate.....	255
4.4.3. Efectele consimțământului persoanei vătămate.....	257
Subsecțiunea a 4-a. Imputabilitatea – caracterul imputabil al faptei prevăzute de legea penală	258
§1. Concept	258
§2. Delimitarea și efectele cauzelor de neimputabilitate.....	258
§3. Analiza cauzelor de neimputabilitate	259
3.1. Constrângerea fizică	259
3.1.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	259
3.1.2. Condițiile constrângerii fizice	260
3.1.3. Efectele constrângerii fizice	262
3.2. Constrângerea morală	262
3.2.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	262
3.2.2. Condițiile constrângerii psihice.....	263
3.2.3. Efectele constrângerii psihice.....	265
3.3. Excesul neimputabil.....	265
3.3.1. Depășirea neimputabilă a limitelor legitimei apărări	265
3.3.2. Depășirea neimputabilă a limitelor stării de necesitate	268
3.4. Minoritatea făptuitorului.....	269
3.4.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	269
3.4.2. Condițiile minorității făptuitorului	270
3.4.3. Efectele stării de minoritate.....	271
3.5. Iresponsabilitatea	272
3.5.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	272
3.5.2. Condițiile iresponsabilității	274
3.5.3. Efectele stării de iresponsabilitate.....	276
3.6. Intoxicația	279
3.6.1. Conținut legal și aspecte introductive.....	279
3.6.2. Condițiile intoxicației	280
3.6.3. Efectele intoxicației.....	282

3.7. Eroarea de fapt.....	284
3.7.1. Conținut legal și aspecte introductive	284
3.7.2. Condițiile erorii	287
3.7.3. Efectele erorii.....	289
3.8. Cazul fortuit.....	290
3.8.1. Conținut legal și aspecte introductive	290
3.8.2. Condițiile cazului fortuit	292
3.8.3. Efectele cazului fortuit	294
CAPITOLUL III. FORMELE INFRAȚIUNII INTENȚIONATE	295
<i>Secțiunea 1. Fazele desfășurării infracțiunii</i>	<i>295</i>
§1. Perioada internă și fazele externe adiacente	295
§2. Perioada externă.....	296
<i>Secțiunea a 2-a. Formele infracțiunii intenționate în raport de fazele desfășurării infracțiunii</i>	<i>297</i>
§1. Actele preparatorii	297
1.1. Noțiune	297
1.2. Condițiile actelor preparatorii.....	298
1.3. Felurile actelor preparatorii	299
1.4. Tratamentul penal al actelor preparatorii.....	299
1.5. Infracțiuni la care nu sunt posibile actele preparatorii.....	300
§2. Tentativa	301
2.1. Noțiune	301
2.2. Condițiile tentativei	302
2.3. Modalitățile tentativei.....	304
2.3.1. Precizări prealabile.....	304
2.3.2. Analiza modalităților tentativei.....	304
2.4. Infracțiuni la care tentativa nu este posibilă	307
2.4.1. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului material.....	307
2.4.2. Imposibilitatea tentativei datorită specificului elementului subiectiv	307
2.4.3. Alte cazuri	308
2.5. Tratamentul penal al tentativei	308
2.6. Desistarea și împiedicarea rezultatului	309
§3. Infracțiunea consumată	310
§4. Infracțiunea epuizată.....	310
§5. Forma tip (de bază) a infracțiunii.....	311
§6. Variantele infracțiunii.....	311
§7. Modalitățile infracțiunii	312
CAPITOLUL IV. UNITATEA ȘI PLURALITATEA DE INFRAȚIUNI	313
<i>Secțiunea 1. Unitatea infracțională</i>	<i>313</i>
§1. Noțiune și feluri	313
§2. Unitatea naturală de infracțiune	314

2.1. Concept și forme.....	314
2.2. Analiza formelor unității naturale de infracțiune.....	314
2.2.1. Infracțiunea simplă.....	314
2.2.2. Infracțiunea continuă.....	317
2.2.3. Infracțiunea deviată.....	319
§3. Unitatea legală de infracțiune.....	320
3.1. Noțiune și feluri.....	320
3.2. Analiza formelor unității legale infracționale.....	321
3.2.1. Infracțiunea continuată.....	321
3.2.2. Infracțiunea complexă.....	325
3.2.3. Infracțiunea de obicei.....	326
3.2.4. Infracțiunea progresivă.....	327
<i>Secțiunea a 2-a. Pluralitatea de infracțiuni</i>	328
§1. Aspecte introductive.....	328
1.1. Noțiunea de „pluralitate de infracțiuni”.....	328
1.2. Formele pluralității de infracțiuni.....	329
§2. Concursul de infracțiuni.....	330
2.1. Noțiune și condiții.....	330
2.2. Concursul real.....	332
2.3. Concursul formal.....	335
2.3.1. Tratatamentul penal al concursului de infracțiuni.....	335
§3. Recidiva.....	338
3.1. Noțiune.....	338
3.2. Modalitățile recidivei.....	338
3.3. Recidiva în cazul persoanei fizice.....	339
3.3.1. Recidiva postcondamnatorie.....	339
3.3.2. Recidiva postexecutorie.....	344
3.4. Recidiva în cazul persoanei juridice.....	346
3.5. Descoperirea ulterioară a recidivei.....	347
§4. Pluralitatea intermediară.....	347
CAPITOLUL V. AUTORUL ȘI PARTICIPANȚII	348
<i>Secțiunea 1. Pluralitatea de infractori</i>	348
§1. Noțiune.....	348
§2. Formele pluralității de infractori.....	349
2.1. Pluralitatea constituită de infractori.....	349
2.2. Pluralitatea naturală (necesară).....	350
2.3. Pluralitatea ocazională (participația penală).....	350
§3. Autorul.....	351
§4. Coautorul.....	352
4.1. Noțiune și condiții.....	352
4.2. Infracțiuni ce nu pot fi săvârșite în coautorat.....	354
§5. Instigatorul.....	354
5.1. Noțiune.....	354
5.2. Condițiile instigării.....	355

5.3. Felurile instigării	356
§6. Complicele	357
6.1. Noțiune	357
6.2. Condiții	357
6.3. Felurile complicității	359
§7. Participația improprie	359
§8. Tratamentul penal al participației penale	360
8.1. Tratamentul penal al participației proprii	360
8.2. Tratamentul penal al participației improprii	360

TITLUL IV SANCTIUNILE DE DREPT PENAL

CAPITOLUL I. GENERALITĂȚI PRIVIND SANCTIUNILE DE DREPT PENAL	362
§1. Ce este sancțiunea de drept penal?.....	362
§2. Felurile sancțiunilor de drept penal.....	363
2.1. Precizări prealabile	363
2.2. Succintă prezentare a categoriilor de sancțiuni prevăzute în dreptul penal	364
§3. Caracterile sancțiunilor de drept penal.....	364
3.1. Precizări prealabile	364
3.2. Prezentarea caracterelor sancțiunilor de drept penal	365
§4. Principiile sancțiunilor de drept penal	365
4.1. Principiul legalității sancțiunilor de drept penal.....	365
4.2. Principiul stabilirii unor sancțiuni de drept penal compatibile cu morală și concepția juridică a societății.....	366
4.3. Principiul individualizării (personalizării) sancțiunilor de drept penal.....	367
4.4. Principiul personalității sancțiunilor penale	367
CAPITOLUL II. PEDEPSELE.....	369
§1. Noțiunea, funcțiile și scopul pedepsei	369
1.1. Noțiune	369
1.2. Funcțiile pedepsei.....	370
1.3. Scopul pedepsei	374
§2. Categoriile și limitele generale ale pedepselor	378
2.1. Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice.....	378
2.2. Felurile pedepselor aplicabile persoanelor juridice	379
§3. Pedepsele principale aplicabile persoanelor fizice.....	380
3.1. Detențiunea pe viață	380
3.2. Închisoarea.....	382
3.3. Amenda	384
3.3.1. Aplicarea sistemului zilelor-amendă.....	384
3.3.2. Aplicarea facultativă a pedepsei amenzii pe lângă pedeapsa închisorii.....	385

3.3.3. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii.....	386
3.3.4. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității.....	387
3.3.5. Executarea pedepsei amenzii.....	388
3.4. Pedeapsa principală aplicabilă persoanei juridice	388
§4. Pedepsele complementare și accesorii	390
4.1. Pedepsele complementare în cazul persoanei fizice	390
4.2. Pedepsele complementare aplicabile persoanei juridice.....	400
4.3. Pedeapsa accesorie.....	413
4.4. Calculul pedepselor	415
4.4.1. Durata executării	415
4.4.2. Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate	415
4.4.3. Computarea pedepselor și măsurilor preventive executate în afara țării	415
CAPITOLUL III. INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR	416
<i>Secțiunea 1. Concept, mijloace și criterii de individualizare a pedepsei.....</i>	<i>416</i>
§1. Conceptul și formele individualizării pedepsei.....	416
1.1. Concept.....	416
1.2. Formele individualizării pedepsei.....	417
1.2.1. Aspecte introductive.....	417
1.2.2. Individualizarea legală	417
1.2.3. Individualizarea judiciară (judecătorească).....	418
1.2.4. Individualizarea administrativă	418
§2. Mijloacele și criteriile generale de individualizare judiciară a pedepsei.....	419
2.1. Mijloacele de individualizare a pedepsei.....	419
2.2. Criteriile de individualizare a pedepsei	420
2.2.1. Aspecte introductive.....	420
2.2.2. Analiza criteriilor generale de individualizare	423
2.2.3. Alte criterii de individualizare a pedepsei.....	430
<i>Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și agravante</i>	<i>432</i>
§1. Aspecte comune	432
§2. Circumstanțele atenuante	433
2.1. Circumstanțele atenuante legale	433
2.2. Circumstanțele atenuante judiciare.....	440
§3. Circumstanțele agravante.....	441
3.1. Circumstanțele agravante legale	441
§4. Efectele circumstanțelor.....	447
4.1. Efectele circumstanțelor atenuante	447
4.2. Efectele circumstanțelor agravante.....	448
§5. Concursul între cauzele de atenuare și cele de agravare	448
<i>Secțiunea a 3-a. Individualizarea judiciară a pedepselor.....</i>	<i>449</i>
§1. Formele individualizării judiciare a pedepsei	449
§2. Renunțarea la aplicarea pedepsei	452
2.1. Noțiune	452

2.2. Condițiile în care se dispune renunțarea la aplicarea pedepsei.....	453
2.2.1. Precizări introductive	453
2.2.2. Analiza condițiilor.....	453
2.3. Avertismentul	457
2.4. Caz special de incidență a instituției renunțării la aplicarea pedepsei	457
2.5. Anularea renunțării la aplicarea pedepsei.....	457
2.6. Efecte.....	458
§3. Amânarea aplicării pedepsei	459
3.1. Noțiune și caracterizare	459
3.2. Condiții în care se poate dispune amânarea aplicării pedepsei.....	459
3.2.1. Precizări introductive	459
3.2.2. Analiza condițiilor.....	460
3.3. Termenul de supraveghere.....	462
3.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	462
3.5. Obligațiile.....	463
3.6. Supravegherea	464
3.7. Modificarea sau încetarea obligațiilor	465
3.8. Revocarea amânării aplicării pedepsei	465
3.9. Anularea amânării aplicării pedepsei	466
3.10. Efectele amânării aplicării pedepsei	466
§4. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	466
4.1. Noțiune	466
4.2. Condițiile în care se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	467
4.2.1. Precizări introductive	467
4.3. Termenul de supraveghere.....	469
4.4. Măsurile de supraveghere și obligațiile	470
4.5. Supravegherea condamnatului.....	470
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor	471
4.7. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	471
4.8. Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere.....	472
4.9. Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere	472
§5. Liberarea condiționată	472
5.1. Noțiune și caracterizare	472
5.2. Condițiile liberării condiționate.....	473
5.2.1. Condițiile liberării condiționate în cazul detențiunii pe viață	473
5.2.2. Condițiile liberării condiționate în cazul pedepsei închisorii.....	473
5.2.3. Cum se calculează măsura compensatorie prevăzută de fostul art. 55 ¹ din Legea nr. 254/2013?	474
5.3. Măsurile de supraveghere și obligațiile	477
5.4. Supravegherea condamnatului.....	478
5.5. Modificarea sau încetarea obligațiilor	478
5.6. Revocarea liberării condiționate	479
5.7. Anularea liberării condiționate	479
5.8. Efectele liberării condiționate.....	479

CAPITOLUL IV. MĂSURILE DE SIGURANȚĂ	480
§1. Concept, enumerare, natură și condiții.....	480
1.1. Concept.....	480
1.2. Enumerare.....	480
1.3. Natura juridică a măsurilor de siguranță.....	480
1.4. Condițiile măsurilor de siguranță.....	481
§2. Regimul măsurilor de siguranță privite în mod particular	483
2.1. Obligarea la tratament medical	483
2.2. Internarea medicală.....	485
2.3. Interzicerea ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii.....	487
2.4. Confiscarea specială	489
2.5. Confiscarea extinsă.....	498
 CAPITOLUL V. MINORITATEA.....	 516
§1. Aspecte introductive privind regimul juridic aplicabil minorilor care săvârșesc fapte prevăzute de legea penală	 516
§2. Tratamentul penal al minorilor	517
§3. Referatul de evaluare	519
§4. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate.....	520
4.1. Stagiul de formare civică	520
4.2. Supravegherea	521
4.3. Consemnarea la sfârșit de săptămână	522
4.4. Asistarea zilnică.....	523
4.5. Obligații ce pot fi impuse minorului.....	523
4.6. Modificarea sau încetarea obligațiilor	524
4.7. Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate.....	524
§5. Regimul măsurilor educative privative de libertate	525
5.1. Aspecte introductive comune	525
5.2. Internarea într-un centru educativ.....	526
5.3. Internarea într-un centru de detenție.....	527
5.4. Schimbarea regimului de executare.....	529
5.5. Dispoziții comune.....	530

TITLUL V RĂSPUNDEREA PENALĂ

CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENALĂ.....	532
§1. Noțiunea răspunderii penale.....	532
§2. Principiile răspunderii penale.....	533
2.1. Enumerare.....	533
2.2. Scurte considerații privind principiile răspunderii penale	533
§3. Cauzele care exclud (înlătură) răspunderea penală.....	535

CAPITOLUL II. ANALIZA CAUZELOR CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ	537
§1. Amnistia.....	537
1.1. Noțiune și caracterizare	537
1.2. Felurile amnistiei.....	537
1.3. Efectele amnistiei	538
§2. Prescripția răspunderii penale	541
2.1. Noțiune și caracterizare	541
2.2. Termenele de prescripție a răspunderii penale	542
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției răspunderii penale	543
2.4. Prescripția răspunderii penale în cazul persoanelor juridice	551
§3. Retragerea plângerii prealabile	551
§4. Retragerea plângerii prealabile	554
§5. Împăcarea.....	556
CAPITOLUL III. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ SAU MODIFICĂ EXECUTAREA PEDEPSEI	559
§1. Grațierea.....	559
1.1. Noțiune și caracterizare	559
1.2. Felurile grațierii	559
1.3. Obiectul grațierii.....	561
1.4. Efectele grațierii	561
§2. Prescripția executării pedepsei.....	562
2.1. Noțiune și caracterizare	562
2.2. Termenele de prescripție a executării pedepsei	562
2.3. Întreruperea și suspendarea cursului prescripției executării pedepsei	563
2.4. Prescripția executării pedepselor în cazul persoanelor juridice.....	564
CAPITOLUL IV. CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CONSECINȚELE CONDAMNĂRII	565
§1. Noțiunea și natura reabilitării.....	565
§2. Felurile reabilitării	567
2.1. Reabilitarea de drept.....	567
2.2. Reabilitarea judecătorească	569
§3. Efectele reabilitării.....	572
§4. Anularea reabilitării judecătorești.....	572
BIBLIOGRAFIE	573